

EURÓPAI UNIÓ

A hónap eseményei az EU bel- és igazságügyi együttműködése terén (október)

■ **AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG JAVASLATA A MEFEDRON BETILTÁSÁRA.** Október 20-án tette közzé az Európai Bizottság a mefedronra vonatkozó ellenőrzési intézkedések bevezetéséről szóló javaslatát. Az ecstasyhoz hasonló fizikai hatásokkal bíró mefedron az EU tagállamainak csaknem a felében még legális szernek számít (eddig 15 tagállamban tiltották be), könnyen beszerezhető kábítószer-fogyasztási kellékeket árusító boltokból és utcai árusoktól is. A Kábítószeres és a kábítószer-függőség európai megfigyelőközpontja által készített jelentés szerint függőséget okozó mefedron Európa-szerte többször vezetett már halálesethez. A fehér por vagy a port tartalmazó kapszulaként, illetve tablettá és folyékony formában is hozzáférhető szert gyakran növényvédő szerként, fürdőszóként árusítják az interneten. Az elsősorban Kínában előállított mefedron Magyarországon nem szerepel a tiltott anyagok listáján.

■ **MŰVELETI SIKEREK AZ EUROPOL SEGÍTSÉGÉVEL EURÓPA-SZERTE.** Az Europol és az amerikai titkosszolgálat segítségével október 1-jén Bulgáriában felszámolt pénzhamisító üzemben összesen százharmincezer hamis euró- és 37 500 dollárbankjegyet foglaltak le. A hónapok óta tartó nyomozást az Europol mint az EU euróhamisítás elleni harcért felelős központi hivatala koordinálta. A Golf művelet keretében október közepén Kelet-Londonban 28, egy román nemzetiségű emberkereskedő-hálózat áldozatává vált gyereket szabadítottak ki, és hét felnőttet vettek őrizetbe a brit hatóságok. Az Europol és az Eurojust által támogatott közös nyomozó csoportot egyébként hetven százalékban az Európai Bizottság finanszírozza. A művelet nyomán eddig 126 embert vettek őrizetbe különböző bűncselekmények gyanújával (emberkereskedelem, pénzmosás, kiskorú veszélyeztetése, az igazságszolgáltatás félrevezetése, lopás stb.), köztük áprilisban huszonhatot Délkelet-Romániában. Október végén a francia hatóságok tizenegy, a román rendőrség öt személyt vett őrizetbe egy bankkártya-hamisításra és azzal való visszaélése specializálódott – Franciaországban, Olaszországban, Romániában és Spanyolországban tevékenykedő – nemzeti közti bűnszervezetben való részvétel miatt. Az Europol több mint egy éve elemzői, taktikai és technikai segítséget nyújt a nyomozáshoz. A házkutatások során hamis bankkártyák mellett a kártyaadatok másolására használt berendezést és tizenöt

EURÓPAI UNIÓ

ezer eurót foglaltak le a hatóságok. A bűnszervezet által okozott anyagi kárt négy-száz ezer euróra becsülik.

■ **A GYORS REAGÁLÁSÚ HATÁRVÉDELMI CSAPATOK ELSŐ BEVETÉSE.** Görögország egyedül már nem tudja feltartóztatni a Törökország felől érkező, harmadik országbeli illegális bevándorlókat, ezért az EU külső határainak védelméért felelős ügynökség, a Frontex támogatásával gyors reagálású határvédelmi csapatokat vetnek be a görög–török határon. November 9-től mintegy két hónapon át 25 tagállam (Nagy-Britannia és Írország kivételével valamennyi tagállam részt vesz a műveletekben), valamint Izland és Norvégia által küldött 175 határőr segíti a görög hatóságokat. A probléma súlyosságát mutatja, hogy – a Frontex adatai szerint – 2010 első felében a feltartóztatott mintegy negyvenezer illegális bevándorló több mint háromnegyede Görögországon keresztül lépett az EU területére, többségük Törökországtól érkezett.

■ **EURÓPAI MENEKÜLTÜGYI ALAP: MEGJELENT A 2010. ÉVI FELHÍVÁS A KÖZÖSSÉGI INTÉZKEDÉSEKRE.** Az Európai Menekültügyi Alap célja a menekültek, oltalmazottak, menedékesek és menedékkérők helyzetének javítása, a migrációs áramlások hatékonyabb kezelésére irányuló célkitűzések elősegítése, befogadási feltételek fokozatos fejlesztése, a menekültügyi eljárások hatékonyságának és minőségének javítása érdekében tervezett lépések támogatása. Az Európai Menekültügyi Alapot a 2008–2013-as időszakra létrehozó 2007/573/EK határozat alapján, az Európai Bizottság az alap egy részét úgynevezett közösségi intézkedések (transznacionális intézkedések vagy az egész Európai Közösség érdekében álló intézkedések) finanszírozására fordíthatja. A 2010. évi pályázatoknak a következő prioritások valamelyikébe kell illeszkedniük:

1. a döntéshozatal minőségének javítása, a kapacitások folyamatos fejlesztése;
2. a dublini rendszer hatékonyságának és méltányosságának fejlesztése;
3. a tagállamok közötti szolidaritási mechanizmusok megerősítése, különösen azon tagállamok segítése, amelyek nemzeti menekültügyi rendszere kifejezetten nagy nyomásnak van kitéve;
4. a jó gyakorlatok és új fejlesztések terjesztése a letelepítés (resettlement) területén;
5. közös intézkedések elősegítése a menedékkérők és nemzetközi védelemben részesülők személye tekintetében, különös tekintettel a kísérő nélküli kiskorúakra

A jelenlegi pályázati kiírás keretösszege 3,6 millió euró. Az egyes projekteknél az EU-s társfinanszírozás mértéke nem haladhatja meg a kilencven százalékot, ha a pályázó valamely nemzeti hatóság vagy az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága

EURÓPAI UNIÓ

(UNHCR) az egymillió eurót, más pályázók esetén az ötszázezer eurót. A minimális támogatási összeg kétszázezer euró. Legfeljebb 18 hónapos projekttel lehet pályázni. A projekteknek lehetőleg 2011. július 30-ig el kell kezdődniük. A már folyamatban lévő projektek támogatásának feltétele, hogy a pályázó kimutassa, hogy az intézkedés megkezdése a támogatási szerződés aláírása előtt szükséges volt. A most megjelenő felhívás pályázati határideje 2010. december 14. 14.00. A pályázatokat kizárólag a bizottság elektronikus pályázati rendszerén, a Priamoson keresztül lehet benyújtani. A pályázati anyag összeállításához szükséges dokumentumok letölthetők:

http://ec.europa.eu/home-affairs/funding/refugee/funding_refugee_en.htm

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS AZ UNIÓ ILLEGÁLIS KÁBITÓSZERPIACÁT ÉS A MEGOLDÁSOKAT ELEMZŐ TANULMÁNY ELKÉSZÍTÉSÉRE. Az Európai Bizottság Belügyi Főigazgatósága október 15-én pályázati felhívást tett közzé egy tanulmány elkészítésére, amely:

1. elemzi az európai illegális kábítószerpiac sajátosságait, mechanizmusait és meghatározó tényezőit, így különösen:
 - az európai illegális kábítószerpiac összetétele, szervezete, a részt vevő szervezetek, struktúrák típusai és szervezetségük,
 - e struktúrákat milyen mértékben befolyásolják uniós kívüli hálózatok, illetve milyen mértékben kapcsolódnak ilyenekhez,
 - a főbb előállítási, forgalmazási, átszállítási pontok,
 - az illegális kábítószer-kereskedelem „európai dimenziója” vagy „nemzeti jellege”,
 - az egyes illegális kábítószerfajták piacának elkülönülése vagy összekapcsolódása;
2. részletes leírást ad az Európai Unió illegális kábítószerpiacának méretéről és megoszlásáról
 - az európai piac méretére vonatkozó becslés (előállítás és kereskedelem),
 - a főbb kábítószerfajtákhoz kapcsolódó profitra vonatkozó becslés, és megoszlása a különböző szereplők között,
 - a piacot a kereslet vagy a kínálat határozza-e meg,
 - a főbb kábítószerfajták hozzáférhetősége a kábítószer-használók számára,
 - a főbb kábítószerfajták „tipikus fogyasztása”, a fogyasztói csoportok tipizálása,
 - a különböző csoportok fogyasztási „részesedése” a piacon;
3. részletesen elemzi a közelmúlt politikáinak lehetséges hatásait
 - az ópiumszármazékokat helyettesítő kezelések fejlesztésnek hatása az illegális heroinpiacra,

EURÓPAI UNIÓ

- a személyes használatra, birtoklásra vagy eladásra vonatkozó jogi szabályozás vagy kábítószer-politika jelentős változásának hatásai,
 - milyen más fontos politikai intézkedések voltak hatással az illegális kábítószer-piacra az EU-n belül és kívül, az ilyen intézkedések váratlan következményei;
4. áttekinti a jelenlegi trendeket és a jövőben adandó válaszokat
- átfogó trendek az EU-ban és azok várható fejlődése a következő öt-tíz évben,
 - az Európai Unió kábítószer-politikájában javasolt változtatások.

A szerződés elnyerésétől számított 18 hónap áll rendelkezésre a tanulmány elkészítésére. A jelentkezési határidő 2010. december 8. További információ:
<http://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:318374-2010:TEXT:EN:HTML>

■ **KÉZDEMÉNYEZÉS A KAMIONPARKOLÓK BIZTONSÁGOSABBÁ TÉTELÉÉRT.** A belga elnökség és az Európai Bizottság 2010. október 25–26-án a LABEL-projekt záróeseményeként konferenciát rendezett a kamionparkolók biztonságának témájában. A konferencián az áruk közúti fuvarozásában érintett valamennyi szereplő (szállítmányozó cégek, fuvarozók, tehergépjármű-vezetők, hatóságok) képviseltette magát. A szakma álláspontja egységes abban, hogy szükséges biztonságos kamionparkolók létesítése, a már meglévő parkolók biztonságának fokozása, illetve hogy a tehergépjármű-vezetők előzetesen tájékozódhassanak a rendelkezésre álló parkolók biztonsági és szolgáltatási színvonaláról. A bel- és igazságügyi tanács várhatóan november 8-án fogadja el a közúti fuvarozásban érintett szereplők nemzeti koordinációs platformjainak létrehozásáról és a LABEL-projektben kialakított minősítési rendszer alkalmazásáról szóló tanácsi rendeletet.

Összeállította: Asztalos Erika és Szabó Adrienn